

Цэлгүүрэй экономико:

бодомжонүүд, хараа шэглэлнүүд

АМИДАРХА АРГАЯА БЭДЭРХЭ

Манай Ород хуурир хэр уг-
һа гэхээр өвч хэргийн хөлө
түбинээн хадаа гүрэн түрэ
дотор боложо байгаа асард
эзэнүүд зубилтануудыг үедэ-
шье өхээр ондоо болодоггүй,
анхнайгаа жама ёһоор лэ
сршожо байдаг хэн.

Бага хууринуудыг хэргээн
хүжөөлгын, үедэ «Первомай-
ский» советской, удань «50
лет Октября» советской бүри-
дэлдэ орожо, нэгэ отделение
болодшы байдаг.

Үн хүүгэдэй хургуули ху-
дараа дааже, Хэжэнэ ошо-
дог, худалмэришэд, мэргэжл-
тэдэй 10—20 модо хөлө, сов-
хозойгоо түб ошожо, хуури-
жагашье ушарнууд олсн һаа
даа. Тимэһээ яабыншье уугай
тоонто нигатгаа таһаршгүй-
гөөр дурлаһан наһатайшуулай-
гаа һайгаар Ород хууринын
таран тархирангүй, байра дээрэ
тобойжо үлэһэн гэшэ.

Мунее һөөрөө зрөжэ, ба-
га хууринуудаа шэнхэдэжэ, за-
лирһан галаа һэргээжэ зилхээ-
дэжэ, бидэ баһа бээ дааже,
Сродой советс болоһон бай-
набди. Бага, өхэшы һаан, ху-
дэлжэ олсо болоһон олзооо
өһөдөө мэдээ болодоо,
Болбосон түрээшэй гуламтаһаа
эхилээд, байра байдалаа ба-
рижа, түбинүүлээ шатманай
дүүжээ эрээд байтар гүрэн
түрэ дотори үрэ сэмэй гэнэ-
тэ аргагүй өхээр дээршлэбэ.

Худалмэришн бүхэндэ өөршө
холоһонго гадна ушье ури
хүүгэд, хүршэ элдэг байхал,
Бүлгэл тэдэнээ тэдэхэ, хубса-
луулаа ёһотойбди. Хуушана:
һаа гуримар совхозоно олохо
олгоһон, савһадаа амидарха
агланмай гансата һалшаба ха
юм.

Элдэб эсын нэмэлтэ түлбэ-
ринье эхилээд, олоһонһын
өвч салин худалмэришн бүхэ-
дэ түлэгдэ болодоо, совхо-
зойнгоо хамтын олоо хубажа
эбаха болободи. Һэн жасдаа
отто мунггүй болодоо, яаха
болоһонбди! Усдамнай нэ-
гэ заргы бин, Энэмай фер-
мерий, тарыашнай ажам.

Совхозонмай 126 худалмэ-
ришэд худалдга юм. Бултын
бүрин бүтэн ажалтай байгаа-
һын тула, экономистын болом-
жоһоний ёһоор, тарыашнай
17 ажамһаа бүридэһэн нэгдэ-
дэ эхилээд ёһотой болоһон-
бди. Тэдэрэйнай 12-нын
мунее бин гэжэ тоолоходо бо-
лоо.

Эдэрэйнай хэд бэ гэхэдэ,
Базар Ганданов, Абиде Бада-
миев, Гончик Гунгаев, Чингис
Дашжамсуев, Шыдип Санжиев,
Андрей Иванов, Сергей
Иванов, Владимир Ананкин,
Константин Бадаев, Элбэг
Галданов, Оля Билкитуева,
Алор Тудатов, Николай Коно-
валов, Баяр Мунжуев гэшэд
болоо.

Хубариншэ элэгээр тэдэр-
тэ мөөртэй трактор, ошонгон
техника үлгэлэһэнбди. Газда,
доссогоо үбэ тээхээд, ша-
баһа шэбээшэ шэрээ хүнгэн,
зурдан трактор дэ малһан хү-

нэй гар үзүүрэй хэрэгтэ арга-
гүй шухала гэшэ.
Хүндэ трактороор саг үр-
гэлжэ хэжэ байха юмэришье
малһанда олдсохгүй жэшээтэй
гүб даа. Шаргатай үбэһээ хо-
рёрдоо оруулбал, шэбээшэ
гаргаа түлэгээд асарлаа һаа,
ондоо ямар хэрэг байба гэ-
шэб.

Ушар тимэһээ гушаад гар-
ран хүнөө бүридэһэн бага
предприним байгуулаа эсрил-
го байна. Энэ предприним
гол зорилгоны хадаа тарыаш-
най ажамнуудта саг сэгтөө
гөргөжэ байдаг худалмэришн
залилгуй гуримар бүтээхэ. За-
һабарилга хэжэ мастерской,
гаражнууд, шэнгэн түлшөөр
хангата станци манай мэдэлдэ
байха юм.

Тэрэһээ гадна сийдо модо
бэгээдэхэ, барилгын материал
пилсрамада хөрөөдээдөө, тү-
хэрэн жэлдэ таһалгөргөгүй
худалдэ ажалтай болободи.
Ушөө 100 үнээтэй, 600 хони-
той байхабди. Тимэһээ анхан
совхоздо худалмэришн бай-
һан хүнүүд бээ даагад, ажал
худалмэришн гүйдээ хэжэ бай-
ха булгуурт боложо шадха
гэжэ һананаб.

Хургуул, хүүгэдэй саад, мө-
газин, спортзал гэхэ мэтэ то-
хонкиемнай хангама байдаг эм-
хинуудта ажаллагшадтай байдал
хэжэме үзэвөр болоһон.

Тарыашнай ажамнуудай нэг-
дэл эхилдээд суглаа һагар
үнгэрээбди. Тимэһээ энэ
асуудал хаража, эдэ эмхинууд-
нын манда хэрэгтэй гү, али
үгн гү гэжэ хэлээд, шиндээ-
хэ үшэртай болоһонбди. Хэрэг-
тэй гэжэ шиндээбди, нэгдэл-
лэйнээ талаһаа тэдэртэ тэд-
эхэмжэ мунгэ һомолхо болохо
юм гү! Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ,
энэ асуудал суглаан шиндээшэ
бээ.

Тэрэһээ гадна хэдэ хүнине
хэжэме нэгдэллэйнээ хүтэлбэ-
ригшөөр һунгаа тухайгаа
хөөрлэдэн бээбди. Юуб гэхэ-
дэ, али бүхэ юмэришн үнэ-
лэй боложо байхада, эдэ олон
машин, тракторнуудайнгаа эв-
гэс частнуудыг олохон үе
бэрээтэй болоһон. Тэрэһээ
гадна түрээшэй албан зургаа-
нууднаа туһа үлгээдөө бол-
тоодо замбэл бүсэд эмхинууд-
тэй хэлээд, барисаа байгуулаа,
ишмерческэ зэрэг үзэхээд,
өһөдүнгөө һэн жаса арбад-
аха ушартай болоһондо. Эдэ
бүхэ хүрэгүүднэ тарыашнай
бөгдөн ажамын бүтээхэ ша-
даггүйн мэдээшэ. Тимэһээ
тарыашнай ажамнуудай хүүгэ-
тэй нэгдэл байгуулаагүйаа дөб
дээр ондоо арга үгэ.

Шэнэ жэлэй гартадаа, сүл-
өөтэ сангуудай «досорхоодо»,
ажайбайдалтай шарүүхэн ша-
райгаа харуулаан гэшэ. Тимэ-
һээ худалдэ дурегүй хүнине
баажаа болохогүйбди. Ажам-
дархын тула хэн хэмнайшье
арга зургаа бадэрэл боло-
нобди.

Д. МИТЫЛОВ,
Ородой советской директор.

«Саратовка хууриной һаали-
шадай эртэ үлгөөгүүр фемдэ-
дээ өрхөдэнэ. бурдууг зөөдэ
жолошон Семен Федотович
Казазав үнн хада ажалдаа га-
ранхай байдаг юм. Түрүүшн
һаалишанай ажалдаа өрхөдэ,
нүхэр Казазав советской түб-
тэй тэмээд булгууларда цөхрээ
бурдууг асаржа үрээдэ бай-
даг.

— Имэй ажалтай хүн ха юм-
биб даа. Эртэ үлгөөгүүр бодо-
го, худалмэришн эхилээгүй ха-
дамын аргагүй. Үлгөөгүүр һаали-
шн малда таалуу бурдууг уул-
гахада, өвч һайн юм. Удэртө
совхозойгоо түб таба дахин
овхоо баатай болодогбди. Фер-
мынээ 200 толгой үнээднэ са-
дартнэ эдэлүүлгээгүй һаа, һа-
намын амардаггүй,— гэжэ ний-
лэтэй эгзэн эртүр ажаллаа хил-
дэг хүн һанда зөөрөө һэн.

Семен Федотович 25 жэлээ
улуу саг со автомашинэй жо-
лоосоно. Харин эднэй 23 жэлэ
соонь фермэдэ бурдууг зөөнэ.
Тимэһээ жэлэй өмөршө сөгтэ
эртэ бодоно һурхайнэ. Гадна
өвөршөө ажалбайдалыг худал-
мэришнөө гуримда зохиудул-
лаа, тааралдууланхай гэжэ ху-
длээ хэрэгтэй. Жэшээлбэл, тү-
рүүн нитынгээ мал эдэлүүл-
лээд, һүүлээшэ гэрээтэ эржи-
дөө өвөршөөн хөөрө хөөрө ба-
рижа. Гадна тэрэ хүнэй үлгөө-
гүүр хэдэг гэжэй ажал үдэһэн
дээдэ элдэг юм.

Һу һаалин фермын дагша
О. С. Гребенникова Семен Фе-
дотович тухай гансал һайн һай-
хан, магтаалы үгнүүднэ хэл-
лээ һэн. Фермын дагшатай
хөөрлэдэхэ нүхэр Казазав
ноутагай эгзэл найдамтай ха-
риусалгатай хүн гэжэ ойлого
бэлэйб.

— Би ходоодо нонь һара соо
амаралтада гарадагбди. Юуб гэхэ-
дэ, энэ һара соо тэжээл буй-
луулдаг шх худалдгэхээдөө бо-
лидог. Төдшье энэ эртэ баһа-
барилга хэжэ хэрэгтэй боло-
ло юм,— гэжэ үнэинэй жолошон
элэбхилээ һэн.

С. ВАСИЛЬЕВ.

Захамнай район.

Ивалгын туршалга-үйлэдбэ-
рин ажамы адуушанар
ажаллажа байтараа, Игорь Ефи-
мов армин албанда татагдажа,
Афганистан элхэгээдэ һэн. Аф-
ганистан тагнуушанар алба
хэжэ, интернациональн уулсага
дүүргэһэн байгаа. Эрэлхэг та-
гнуушан дайшалхы даабаржа
хэжээдгүй һайнаар дүүргэжэ,
«Шан зонигой түлөө» медалар
шагнагдаа бэлэй. Частин ко-
мандиртай шухала даабарине
сум дүүргэжэ, дайшалхы опе-
раци бэлүүлгэдэ туһалһанай-
гаа түлөө Игорь Николаевич
Ефимов Улан-Одоной орде-
ноор шагнагданхай.

Сэргэй албаа дүүргэһэнэй-
гээ хүүлээр Игорь Ефимов но-
утага бусажа, Каленова хуу-
риндахи һу һаалин фермэдэ
мал адуулагшаар худалдэ. Тинн
һаяхан тэрэ һаалишан басаган
Любовя Перевалозатай хуби
завягаа холбожо, гэр бүлэ бо-
лобо. Ажамын хүтэлбэрлэгшэд,
түрэл түтимины, хани нүхэднэ
тэдэндэ элүүр энхэ, аза жар-
галтай, ажалдаа амжалтатай
абахыне хүсэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Любовя Игорь
хоёр хуби завягаа нигүүлжэ,
гэр бүлэ болохо үедөө гэрээ-
нэртээ байха.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Арадай депутадуудай Советүүдтэ

ТАРЯШАДАЙ АЖАХЫ ХҮГЖӨӨХЭ

«Таряшадай ажамнуудыг
байгуулгы бэжиүүлхэ, газар
хэрэглэгшэ болон байгаа хам-
гаалгы хинэа тухай тогтоо
Ажын райсоветдэй президиум
эбаа.

Үнгэрһэн жэлэй ноябрын 1-
нэй байдлаар район соо тар-
яшадай 13 ажам байгуула-
даа байна. Тэдэндэ бүхэдөө
874 гектар газар үгөө. Райо-
ной ажалдад 863 гектар себ-
шалан таһалгаданхай.

Тэрэһэн 3275 гектар газар
сомоной Советүүдтэ үгөө. Рай-
советдэй мэдэлдэшэ газар үлэ-
хэй. Уданын энэ газар баһал
хубагдга юм.

Газэтэй хамта энэ худалмэри-
абуулаа үедэ олон шиндээ-
дэгүй асуудалууд, алдуушы
гаргагдан байна гэдэ райсо-
веддэй президиум тэмдэглээ. Та-
ряшадай ажамы хүгжөөжэ, бэ-
жиүүлхэ талаар худалмэри

үшөө удаанар «буулагдана. Га-
рээр эбажа, өөрчн ажамы эр-
хэлхээ һанһан зондо газар
дары үгтэнгүй. Хэрэгтэй доку-
ментнуудыг саг болон соогоо зү-
бөөр бэлдэгдэнгүй. Зарима-
шуул ямаршье зүбшөөлөгшөөр
гээр эхэмдэжэ эбаа. Баһад
хоорондоо газараа андалдаха
ушар дэргэлдэнэ.

Эндэни байгааһин байгуу-
дундэ хэрэглээд гурим хэвэ-
гэйнуудта, ариг сэгээр байга-
га сажигдангүй. Байгааи хам-
гаалга гурим эбдэн хунүүдтэ
эзмэ тохогодоггүй.

Эдэ бүхэ дутуу дундаһын
усалдаха, таряшадай ажамну-
удыг хүжөөжэ, тэрэндэ хабаа-
тай бүхэ асуудалуудыг түргэн
шиндээжэ гэдэ абтанан тогтоол
соо хэрэгдэнэ. Байгааи хам-
гаалга асуудалуудта анхрал
хандуулагдажа эхилб.

В. ГАЛАНОВ.

ХҮРШЭ ХОНИШОД

Ув саг гэжэ жэгтэй байна
даа. Һаа болотор хонишод ики-
нын баян арьбадгасан түл-
бөе бүхэ хүсэ шадлаа, үүсхэл
орлодоогоо үгэбшье, харюу-
даны өөлөөдө баримшатай юм-
лаа хомор ло олодо байһан гэ-
шэ. Ажамыда өвч ноһо, маха үй-
лэдбэрлөөд, олон түл үдөөд,
харин үсмедэ хэдэнхэн мал ба-
рижа, хоолойгоо тэжээхэ, хо-
роһон байдалаа хүжөөжэ баа-
тай болодог һэн. Юрэнхидөө
малшадай байра байдлын тү-
бэй һуурилайһиндаа харгагүй
дошо юм.

Тимэһээ эгзэл һэшхэлтэй,
олонтой тала баридгүүднэ
колхоз, совхозуудай малһадаа,
ажаллаа зүбшөөлөө үгэдэг
һэн. Мининшье үеын хэдэн хү-
нүүд олохон жэлэй саана нимэ
бэлэн бэрхэ заргы зам шэлэ-
жэ, мунее малшадар ажалла-
даг. Энээд эднэй хоёр тухайн
мунее хөөрхэ хүсэл бин.

«Догонь Харганааша...» Үнн
холоһон хойшо үлгэн замби
доро өөршөөр һэрио һэрио
болонгон хунды. Могой-
тоһоо дээшэ арбад молоной
газартэ эбад байхада, Харга-
наашин адег орошоо. Эндэ
«Россия» агрофирмын эрчим
хонишодой нэгдэн Д. Даше-
никойвай бусаа түбинхэй, Аха-
лагша хонишодой газархи,
Хүсүнү дайны хүсэ шадга һайн,
ажамындаа мал һурэг үсхээбэ-
рилхэ талаар ахалһаа хони-
шодой оруулдаг хубита эхэ,—
гэжэ «Россия» агрофирмын
профсоюз түрүүлэгшэ Дулма-
жаб Цыдыповна Цынгүева мэ-
дуулээ һэн.

Дашедрожо Дашежниповтан-
һаа хойшо хоёр-гурбан бун-
дэ малшадай дундаһа яһана
урдуур һуурида гараба. Нэймэл-
тэ түлөөшье гортойхон эбаа,
Хүсүнү дайны хүсэ шадга һайн,
ажамындаа мал һурэг үсхээбэ-
рилхэ талаар ахалһаа хони-
шодой оруулдаг хубита эхэ,—
гэжэ «Россия» агрофирмын
профсоюз түрүүлэгшэ Дулма-
жаб Цыдыповна Цынгүева мэ-
дуулээ һэн.

Дашедрожо Дашежниповтан-
һаа хойшо хоёр-гурбан бун-
дэ малшадай дундаһа яһана
урдуур һуурида гараба. Нэймэл-
тэ түлөөшье гортойхон эбаа,
Хүсүнү дайны хүсэ шадга һайн,
ажамындаа мал һурэг үсхээбэ-
рилхэ талаар ахалһаа хони-
шодой оруулдаг хубита эхэ,—
гэжэ «Россия» агрофирмын
профсоюз түрүүлэгшэ Дулма-
жаб Цыдыповна Цынгүева мэ-
дуулээ һэн.

Бүдһин нилээд дамайхан
хүршэтэй болоһонбди. Орой-
доол зөрдөөн жэлээ хонин
ажалда худалдэ байбашье,
ажалда һайн үрэ дун туйлаа.
Халтад гэжэ социализм мунее-
сөөн гэжэ Дашедрожо хэдэн
жэлэй саана хүршэ тухайгаа
харһан хөөржэ байгаа һэн.
Үнхөөрөөшье, эдэ хоёр хони-

Һанамжа, дурдахэ

БОДОМЖОЛ ШИИДХЭЭ

Союзной һалажа, бээ даанхай, дурдахэ
болобо. Тимэһээ энэ ажаһуудаг зоной
нүүд тэднине толгойлобо. Энэһин мунее
гэжэ тоолохо ёһотойбди. Демократическэй
хэжэ байһан аравдуулаа өөлэһин эрээ бол-
росси сошын урдын атономито республик
тарстан, Яхалаа-Сага, Коми ССР-нүүд өө-
рһулаба.

Манайшье республикада Президентне һүдэлэй
аппублишн Верховно Советдэй һаа болоһон
дээ. Тээд энэ асуудал гүйдэ шиндээдгүй үсхэлээр.
Минин һанжада, манай республикада Президиум
дурдэ. Энэй ай бүхэ асуудалуудаар республик
түн болоно. Ушар тимэһээ ямар хүн байһан
баһшэ бургад хүн залгагүй баха эргээтэй. Манай
Тимэһээ Президент ород хүн байха ёһотой
олоно. Тээд республикын Верховно Совет
үүсхэлээр Л. В. Потанов һунгаданга гэшэ. Энэһин
һоо шэнэ түлөөлгүшэ—орд хүн болоно. Тимэһээ
Ушан Д. Дашедрожо өөршөөр республик соо үсн
таһагнэ аһатанай түлөөлгүшэ—бургад хүн байха
ёһотой. Республиканы ажаһуудаг бусад үндэ
С. Н. Ридуудыг ойлогго, тэднэй национальн
индустриализм ёһотой гэдэ һангадана. Тэрэһэн
Президент гэдэ бэдэ аһатанай хэжэ ёһо
замшалнуудыг һайн дууликин
лоно. Энэ асуудалыг һайнаар зүбшээд үнн
баһшэ шиндээхине оролдохо ёһотойбди. Энэһин
«ПАЭ» тэдэ. Эндэ алдуу гаргаа һаанмай
юушье үлгүүлгэ. Энэһин Баримталһан үйлэ
хэрэгүүдэ бинт. Тимэһээ бодомжолжэ, муу,
һайнөө асуудал шиндээшэ.

Захамнай район.

Монгол үгсаата арадуудай оюун бэйлигы шэнжэлэгшэ

Монгол орон, тэрэнэй түүхэ, монгол-
шуд ба монгол туургаа арадуудай
хэл, уран зохиол, болон һуудал
бүхэ оронудай эрдэмтэй анхрал
татадаг гэшэ.

Россидэ Монгол оронной шэнжэл-
гын эхнэ үшөө Петр 1 хаанай үедэ
табигданан юм. Хитадтай ба Монгол орон-
той худалдаа наймаа хүжөөжэ зорил-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр са-
наартиние миссидэ элгээхэ тухай зар-
лиг соо хэлгэдэн юм. 1833 ондо Ка-

занийн университетдэ профессор О. М.
Ковалевскийн хүтэлбэрлэгшэ дорон монгол
хэлнэй кафедра нэгдэжэ. Европо соо
түрүүшнине болоһон байна. Эрдэмтэд
Я. И. Шкидт, О. М. Ковалевский, А. Е.
Попов, А. А. Борзовичков түрүүлэн
монгол хэлэ шуудалжа, ноумууды бэш-
һэн, толкунууды зохиёһон юм. Манай
бургад орондоо суута эрдэмтэн, синол-
готойгоор Россидэ монгол хэлэ шуа-
лаа эхилээ. Энэһин 1700 онд монини
18-да Петр 1 хаанай гарһан зарлиг
эршэлээ. Бээжэндэ Россин шомон мур-
гэл мисси бин болгомо, хитад ба мон-
гол хэлнүүдэ шуудалхын хоёр

Энэ үеийн үзэгдэл, хэл бичлэг, ёно зөв шалгалт нэр түгээс бусалтагүйгөөр андахар болоод байгааг...

Наталья Петровна Адаевагай зөвөөр сулгаралдаг анхнаар хэлээр татав. Юуб гэхэд, угайгаа, «хөшөөлөгдөх, Бэ-шүүрэй шэмээшүүдүй үг гарбал тодорхойлох планшет заруулан хөөрөх. Уг гарбалтайгаа нэр, обогны тодруулаг...

ондо Жамбуу, Сампиллов хоёр ЕурШИЖ-ийг зүгээр анхнаар, удир эрхэдэй хүмээд абаашаа дагалдан хумээ. Харин Намжилма Ринчиндоржиевна Дундаагийнхондоо хамта «Бурханба» дуу суурээ гэгдэн магтаал адуу дуулаха, сулгаралдаанаа номруулаха. Химин багша Бутидма Цыбинжамовна Доржиевна Намжилма Ринчиндоржиевна Дунданова...

тухай дэлгэрэнгүйгээр, том номиндолтойгоор хөөрөгдөх үгээ гэнэ. Тиймээд үгээрээ абынгаа буддын шажан, Зандан-Жуу, Эгэтын дэсэн тухай хөөрөөн, томо зузаан дэбтэе соо тэрэ бээшээ (номой зэрэг зэмхүүртэй) абынхай байна шуу. Саягаа дамжмалар түүхний кабинет соо ороходоной, хууруулин түүхний музей нэгэ тэмдэгэ болонхой. А. С. Пушкин тухай сулгууларийн «Хэсэ дэглэйг» баян, бүүе эгээрнэ дүүрэн. 1986 оной эгээрнэ, оройнгоого бүхэ шатуу мийнэ, нууцтай холбоо барисаатай болонхой. Мун Москва, Ленинградтай музейнуудтай бэшээсээ тээлээ, хилийн саанааа эрхэн бээшүүд, номоуд, Пушкинда табалтай юуманууд тоо томшогүй олоор табалтай.

BUR-MONGOLIIN YHEN Бурат-Монгол УНЭН 70 ЖЭЛЭЙ ОЙДО БУРЯД УНЭН

АБА, ЭЖЫН АЛТАН ЁУРГААЛ УНЭТЭЙ

III. ХУРСА ГУУРНАТАН ОЛОШОРОГ ЛЭ!

(Багшанарай республиканска семинарһаа)

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Угөөдэрэнь алгебраар тоо боллоон, хойто удэрхын ороод дээрэ дичант бэлээн байгаа. Гурбадайн үдэрөө өржэ, шалгалтануудайгаа дун мэдээлээнэй, булгада 9-дэй классста орохо болоо хэмди. Худалжэ байгааг хураха гэгээш хэсүүтэйгэн хэн дээ. Бидэ-нэй хуража абахада, ном хура-дар үзэн гээд хайрлэхгүй, командировкадо, город соо болжо байдаг суглаан, хураалнуудта элжээсэ, номерто багша, корреспондентуудыа бэшүүдээ хаа даа. Хөвр жэлэй туршада удэрхын хуруу-лигудай дүүргээн бэлбосо-ройгоой аттестатай болодоо хэн.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

ИДЭЭ БҮГЭДЭ АРАДАЙ ОЛОХОНЬ БОЛТОГЙ

Унэн гэгэтын 70 мэлэй оин баграй һуудэ туннууд. Буряад элэн дээрэ хэблэгдэдэг «Унэн» гэгэтын үр, үншээдэ, худеа бээшээдэ, хушан, эрлэйнэй түрэл гэгэтынгээ мүнхэдөөр 70 жэлэй дэсөөгдүүлэн. Хэзэнтэн аймгай Затагэти оин сэдлэйн амаршала тэрээнбди.

«АЛЕКС-СЕЙФ-БАНК»: ОНДО ИМЭ ПРЕДПРИЯТИ УГЫ ЮМ

МОСКВА. «Алекс-сейф-банк» гэгэ акционерсэ предпрятит һадаан эхмдэхгээдэ. Предпрятит бүхэлн сүүдэн туршада хөрөөлөгдөхөдөө бэйгэ сүүдэнэ клиентнуудта дурдалана. Уласто-ноуудан «Евробанк» фирмын түлөөлөгчтэ предпрятитэй элсэ-сэ батала дурдала оруула. Ойрн эрэдүүдтэ «Алекс-сейф-банк» предпрятитэй мэргэжлэгдэд ушөө олон ондоо өнзүн хангалта дурдалаха байна. Зураг дээрэ: энэ хранилищтэ «Кросна» фирмын сейфуудтай. Сейф ноуса хоёр түүлөөртэй, тэрэйн илгизинэй юмээсээ хөдөлгөөн хүндэ байха ёһотой. «Алекс-сейф-банк»: ондоо имэ предпрятит үгы юм. ТАСС-ай фотохроник.

«ТАСС»: ТУБИ ДЭЛХЭЙ МҮНӨДЭР

НЬЮ-ЙОРК. Урданай Советсэ Союзай зононой месса байдалы муудажэ, тэрэнэй Эбээтэ Хусуундэй элжэ заршамгүй боложо байхан үедэ, мун айгуулшүүрэй олошоргооо байхада эдэрэн ээр эбээгэй үйлдэбарин технологи мэдээ дээрүү тушаалтай зарим мэргэжлэгдэд тэрэнн харин гуриндээ худалдаа залалдаа болохо гэгдэдэ эйжа байһанаа Президент Бүшэй хэлгэрлэнэ тушаалта муорунууд мэдүүлээ. Урданай Советсэ Союзай эдэрэн технологи харин байрн байр багдала зоюулагдэн ЦРУ-гай болон США-гай тусгаар бусад албануудай хамтын долоо соо нигээ хэлээдэнэ байгаа. Энэ документ ЦРУ-гай директор Роберт Гейтсын даалбар бэлгэдэжэ, США-гай Президент Джордж Бушта дамжуулагдэн байгаа гээд «Нью-Йорк таймс» гэгэ мэдээлээ.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

ВАШИНГТОН.

1989 ондо Америкын хүнүүд дунда эгээрээ 75,3 нэлэй болодог байгаа гээд эгээр Эн-дэ хамгаалтын ба социальна албануудай министрствын элээдтэ соо хэлээдэнэ. 1983 ондо дунда эгээрнэй 74,4 нэл байһан юм. 1989 ондо эгээрүүд дунда эгээрээ 78,6, эгээрүүд 71,8 нэл эгээрээдэ байгаа.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

Эгээл хуушын гээс дабаан дээрэ гаража эршэбди. Эгээл буряад хэл бээшээгэй кабинет РСФСР-эй хуруулинуудай габыката багша Р.-Х. Ц.-Д. Санжимитыгооа утгажа, урэлэй һайниа хэлээдэнэ, үлгэр, онтозоной ордон соо орондон боллобди. Ринчин-Ханда Цыдендамбаевна гушаад жэлэй туршада бээрээ, суглуужа олоон чалгала эрлэйдийгаа ёно заншалы һэргээхэ хэрэгтэ бээрээгээ-шэнжээлэйн үүргээ гэгдэн тэмээр дүй дүршээгөөрээ гэрээлдэха.

МАНАЙ КОНКУРСНУУДАЙ ДҮНГҮҮД

«Буряад үнэн» газетин редакцинон коллегин заседани боложо, 1991 ондо сонсохгодоон «Манай үеын хүн» гэгээн очеркнүүдэй, «Буряад орон-91» гэгээн фото-зурагуудай заншалта конкурсуудай дүнгүүдэе согооло.

1991 ондо, газетин 70 жэлэй ойдо бэлдхэлэй үедэ, эдэ конкурсуудыг үнэгэрэлгэе редколлегий, нэн түрүүн секретариат хараанаа алдахан байгаа. Тийгэжэ хангалтагүй үсөөн очеркнүүд конкурсодо орожо, гол түлээ жэлэй хүүдэе толилогдожо гарра. Манай уншагшад, хүдөө бэшгэшэд, журналистнууд, уран зохиолшод муртэй хабаадаггүй гэжэ редколлегин заседани дээрэ тэмдэглэгдээ.

Жэлэй эхиндэ сонсохгодоон конкурсын шангуудай дэлгүүрэй экономикын харилсаануудай үедэ, юумэнэй сэнгүүдэй эрид дээшэлжэ байхада ахир бага байһы (100, 50 ба 30 түхэриг) анхаралдаа абажа, тэдэнэй хэмжээнүүдэе 200, 150 болон 100 түхэриг хүртээр дээшлүүлжэ гэжэ заседани дээрэ шийдхэгдээн байгаа.

Хорин районий Булаамай колхозой бэрхэ механизатор Бадма Жалсандоржиевич Шираповай ажал хэрэгүүд тухай хөөрөөн манай газетин корреспондент Доржи Дамбаевай «Адха ороон» (14.11) гэгээн очерк уран хурсаар, уян найруулгатайгаар бэшгэдэ гэжэ тоологдон, 200 түхэригэй нэгэдэхи шанда хүртэбэ.

Геолог-минералогин эрдэмэй доктор Александр Леонидович Ковачевскийн ажал уялууга тухай журналист Галина Дашевагай «Мунгэн гэшэе мүнхэ гү?» (31.12) болон Агын Бурядадай автономно округой «Улаан-Одон» колхозой түрүүлгэшэ Намсарай Ленхобов тухай «Толон» газетин редактор Цырен Гонгоровой «Холын хараатай хүтэл-бэрлигшэ» (27.12) гэгээн очеркнүүд гүнзэгэй удахтай гэжэ сэнгэгдээд, авторуудын хөөрдохи хууринуудыг эзэлжэ, тус тустай 150 түхэригөөр шагнагдаа.

Мэдээжэ буряад композитор, РСФСР-эй арадай артист Жигжит Абидуевич Батаевай зохиохы ажал уялууга тухай журналист Булат Жаниповай бэшээн «Талын аялга» (25.12) болон Советскэ районий милицион отделенин мурдэлгын таһагыг даагша Лидия Алексеевна Обарчугай орбо нарин хүдэлмэри тухай хөөрөөн журналист Вера Токтоховагай «Мүрдэгшэ» (12.12) гэжэ очеркнүүд тус тустай 100 түхэригэй гурбадахи шангуудта хүртэбэ.

«Буряад орон-91» гэгээн фото-зурагуудай конкурсо инженер-энергетик Павел Бурмакиной «Намаруули дулаан үдэр» (21.09) гэжэ гэрэл зураг уран найханаар буулгагдаа гэжэ тоологдон, манай газетин редакцинон коллегин шийдхэбэрээр нэгэдэхи хуури эзэлжэ, 100 түхэригөөр шагнагдаха болобо.

Фотожурналист Владимир Гармаевта «Зунай зохид сагта» (26.07) гэжэ зурагайн түлөө 75 түхэригэй хөөрдохи шан олгогдоо.

Фотожурналист Жаргал Халбаиков «Буряад оройн сабагад» (12.01) болон журналист Бадма Цыремпилов «Хүндэлэлэй табсанда гараабди» (15.11) гэгээн гэрэл зурагуудайнганда түлөө гурбадахи хууринуудыг эзэлжэ, тус тустай 50 түхэригэй шангуудта хүртээн байха юм.

Хүнгэн атлетикэ

ШЭНЭ ЖЭЛЭЙ ШАНГАЙ ТҮЛӨӨ

Горспорткомитетэй Шэнэ жэлэй шанда хүртээн түлөө хүнгэн атлетикээр Улаан-Үдэ хотын үбэлэй мурьсөөн Зүүн Сибирийн технологиска институтид манж со болобо. Спортын хэдэн бүлгэмүүдэй ба клубуудай 100 гаран хүнгэн атлетикэ хэбээдээн байна.

Техническэ зүйлүүдээр— утыг ба үндэрэй харгалгаар, ядо тулхилгөөр мурьсөөн эхиби. Бурядадай багшанарай институтдай студент Андрей Носков 6 метр 77 сантиметртэ утыг харайжа, Шэнэ жэлэй шанда хүртэе. Олимпын хэлээнэй хүүгэдэй спортын түлээ хүүгүүдийн тренер Олег Охота илгашаа оройдоол нэгэ сантиметртэр гаргажа, хоёрдохи хуури эзэлбэ. 51-дэхи хууригүүин 11-дэхи классай хурагша Сергей Лобов бронзо медальер шагналда.

Багшанарай институтдай түүхын-хэлэ бэлтгэй факультетэй оюутан Ирина Константинова 5 метр 49 сантиметртэ утыг харайжа, илгашаа 18-дэхи хууригүүин хурагша Инна Шурьгичин технологиска институтдай студент Ольга Смирнова гэгшэд улаадахи хууричууд а гаргаха байха юм.

1-дэхи СПТУ-гай тренер, спортын мастер Татьяна Казанцева-Виноградова болон Улаан-Удэйн гэгшээсэй сэргэй алба хаагша Владимир Бородин гэгшэд тус тустай 13.05 ба 12.68 метртэ ядо тулхичэ, чемпиончууд болобо. Улаасооронд классай спортын мастер Надежда Микраменова эхэрчүүдэй дундаһаа хоёрдохи хуури эзэлэ.

Үндэрэй харгалгаа үсөөхэн хуи хэбээдэа. И. Константинова 160 сантиметр үндэрэй гаталаа. О. Смирнова арбан сантиметртэр гаргаһаа байна.

В. Бородин, О. Охота гэгшэд тус тустай 195 сантиметр үндэрэй абаһаше, үсөөн нэдэлгэгтэй байһан Владимир Бороздин республикын нислэ хөтчин чемпион болобо.

Гурбан алхсаар харайлдаа А. Носковтой ана-мана хэбээ туршата хүн олодоггүй—14 метр 82 сантиметр. О. Охота,

С. Лобов улаадахи хууринуудтай гараа.

Эгээл дүтын зайдэ—60 метртэ—урилдаан Гонорольтой, шанга тэмсэлдэ үнэгэрэ. 13-дэхи СПТУ-гай тренер Вера Чистякова, 6-дэхи СПТУ-гай физическэ культурын методист Алексей Митрофанов энэ зайдэ 7,6 болон 6,7 секундэ соо гаталжа, хүндэлэлэй табсандай дээдэ шатада гаргаһаа байха юм. И. Шурьгичин, О. Кедрин, В. Рашивалов, С. Вижулин гэгшэд шангай хууринуудыг эзэлбэ.

300 метртэ зайдэ урилдаандэ технологиска институтдай студентка Наталья Чистякова, багшанарай институтдай оюутан Владимир Рашивалов гэгшэд түрүүлэн фиништэ хүртэжэ эрэ—43,5 болон 38,5 секундэ. Н. Фетисова, Ю. Шырвеева, П. Таюрский, В. Чебукин гэгшэд улаадахи шатын дипломуудта хүртэе.

Улаан-Үдэ эхэрчүүдэ урилдаа багшанарай институтдай командын түрөөлөгшэд Е. Сквидин, Е. Пешин, Е. Пешин гэгшэд эрчимлээ. С. Одегова, Л. Куртошкина, В. Иванов, Д. Каменский гэгшэд мүнхэн ба бронзо медальчуудаар шагнагдаһаан байха юм.

Эхэрчүүдэй дунда 200 метртэ зайдэ үнэгэрэгдээн урилдаа технологиска институтдай студентка Альбина Лектальтай хурдан солбоһоо туршаша хүн олодоггүй. Тэрэ 6.26 минутта соо энэ зайдэ гаталһаан байна. А. Даничнова, О. Парина гэгшэд шангай хууринуудта гараа.

3000 метр. Найман хүн ставт абаба. Энэ зайдэ урилдаан мурьсөөнэй гол зүйл болонхой байха юм. Ушарынч юуб гэгшэдэ, бэлтгэй бэрхэ, үндэр нэдэр ээрэгтэй атлетүүд элдэи дунда би хэн. Богочихон дүхэрэгтэй манж со урилдаа гэгшэд бэлэн биш юм ааб даа. Зүгөөр Улаан-Үдэйн гэгшээсэй сэргэй алба хаагшад, спор-

Репортаж

Шулуутайн интернат хургуули 1939 ондо бин болгогдохон юм. Харин 1963 ондо хойшо туһаламжин интернат хургуули болгогдожо, удаагаар түгжээдэг (олигофрени), үншэн хэнэ үчүүмүүдэй болсоо нэн хэвээр республикын Министруудай Советэй таһагыг дагшаша В. Б. Ганжуровтай хамта тус интернат хургуули ошожо хараха, тэндэхи худалдарилашээрнэй тангисага төөрлөдгээ ушар дээрлэгдэбэ.

Мунөө сагта хаашае хүшэр хүндэ байдал тохёолдоххой хуи юм. Тиймээдэ энэ хуи тухай байдал тохёолдоххой гэжэ ханагдаһаа байгаа. Зүгөөр энэ ханагшангаа буруу хүрэнхэдэ байртайбэ.

Нэгэ хэдэн жэлэй саада тээ, тусхайлбал, 1986 ондо эхижэ, тус интернат хургуулидаа Балжиннига Самбуевич Батодамбаев директорээр худалдэ эхилэ. Холын хараа болдотой, урагшаа ханатай директор энэ дотгонжоһон турим тэд ондоо болгоо. Бидээр ганса гүрэнэй «хүзүүндэ» найдаа, хүлээгээд байгаа һаа, холо ошохогүйбди гэжэ хамта хуи дээдэд худалдаришадтөө ойлуулжа шадаа. Тийн тэдээр өөһэдэе мунга олохо, энэ тэр «хүзүүндэ» бүтээхэ арга-нуудыг бэлдэжэ эхилэ һэн. Тэдээр нэн түрүүн тамхабарин ажлын байр хэбээ байгуулжа гэжэ шийдэбди, энэ тэрэгэ бэлдүүлжэ талгар зошэмтэйгээр худалдэ ороһон байн.

Шулуутайн гэжэн багшан хууриной хүн зон булалаа шахуу гэгшээр интернат-хургуулида худалдэ юм. Тиймээдэ интернат-хургуулинэй багшад элдэе тухалта, ажалдайгшын хүнгэдээ гэжэ оролдодо байн. Эндэхи хамбабарин ажлыг ганса интернатдай үхибүүдэ бэшэ, мун энэ худалдэ худалдаришадтээ хууригшын тухай юм. Хамбабаринэй ажлыг мунөө дээрэ тиймээхэ эхэ бэшэ: 13 хаашагай үнэгээд, долон энэ гэгшэтай. Жэлэй туршда зуу гаран поршохон абтан тулхүүгэдээ, энэди эондо хэвэл мэтэн худалдагдаа. Хуули гурбан жэл соо үшөөд тугал худалдагдаһаан байха юм. Хүүгэдэй саад болон интернат гүрэнэн жэлдэ һуөөр хангагдаа. Гадна зүгэй үсхээрлэгшэ, агын тоһо абажа талгар эхэ худалдаришадтээ, 5 жэлэй саана оройдоо зүгэн 5 бул байһаа һаа, мунөө 26 болохтой. Зүгын нэгэ үүрлээ дунда ээрлээр 10 килограмм агын тоһон абаһаа. Байһаа зүгынүүдэй булган тоо бүришэ олошоруулагдаһаа харгалгагдаа. Гадна Шулуутайн интернат хургуулин саад жэлээ жэлдэ томодогдожо, элбэгжэе байдаг юм байна. Саад соогоо дилгилжин шасаргана, кривоньон, ракетка, үхэр ноэд, популукетерка уруулаа. Саад уруулагдаһаа интернатдайгаа үхибүүдэ мунөө жэлдэ 4 центнер яриен манжга бэлдэ. Харин үлээн жэмсээ андалдаанда (бартер) гаргаа. Мунөө жэлдэ огородой баһал муу бэшэ үргэсэ

Ушэн энэ хуибүүдэй Шулуутайн туһаламжин интернат-хургуулин үхибүүдэ энэди багшанар болон хүмүүжүүлэгшэд нэн түрүүн ажалтай оройдуудад хүлэгжэ гэжэ оролдодо юм. Энэшэе ойлгосотой, түбэн амалда дүйтэй, уран гартай хүн хаанаһаа хосомогүй бишуу. 9 класс дүүргээн үншэн үхибүүн ажал хуи зоологшо тээжээдээ бэшэ юу хэбээ даа. Тус хургуули дүүргэлдэ гол түлээ модошо дүүргэлдэ өшөө уруулагдаһаа, өшөө сор, мэл хэрүүлгэлдэ худалдэ шадаха байна. Тэдэндэ тусхай үнэмшээг үтээдэ. Тус хургуулида ажалтай 14 багшанар, инструкторууд худалдэ.

Хургуулин мастерской соо илгээмнэй олон хайрсагуудай (попки) наринар ябалаһаай байһы өбсөөрбоди.

Ажалай багша Владимир Дугарович Данзанов энэ хургуулида 25 жэл худалдэ байн. Энэ хүнэй ударидалга дорой хурагшад хилэмэнэй хайр-

СЭДЬХЭЛЭЙ ДУЛААН ҮГЭ, ДЭМЖЭЛГЭ ХЭРЭГТЭЙ

хурагдаа. Ганса үгэрсэ 1,3 тононо хурагдаһаан байна. Эдэ үгэр зарим хувиин дабалагдажа, хадгалгагдаа. Помидор мун лэ һайнаар үргэе. Огосорой элдээнэй дилгилжин баһал худалдаанда гаргагдаһаан байха юм. Гадна хартабажа, капуста гэгэ мэтэн элдэн мун лэ хүрээр нөөслэгдэхтэй.

Нөөслэгдэхтэй нөөслэгдэе. Зүгөөр хартабажа хирэ-хирэ болоод лэ хаража, гутаһыны илгэе байгаагүй һаа, муудашадог юм. Тэдэше өшөө хадгалгаа силдүүдэнэй үшөөл багадаа байна даа,— гэжэ тус интернат-хургуулин директор Балжиннига Самбуевич ханагшануудаараа тухалдаха юм.

Барилга. аб. С. Батодамбаев барилгада дуратай хүн байн гэжэ һаа, юушье хээзгүй тононой болохо хэб, тон юрэнч би болохохо шанги байна. Юуб гэгшэд, энэ хүнэй директор болсоһоо хойшо Шулуутайн хууридаа хүчин, хөрөөгэй, алхын абаан замхангай. Дунгын гэгшэд, 2 квартиратай 10 гэр, 4 минн гэр баригдэ. Юушье хэбэе хэбэе шэнэ үйлэс бин болоо. Гадна металын, клуб, хоёр теллэжэ, 40 тононо өшөө хадгалгаа байра, силдүүдэе барюулаа. Гадна шулуутайн багшанууде, гэрнууде һэлбэн шэнэжээхэ талгар хэбэе эхэ худалдаришадтээ хэдэбэ, хэдэжээхэбэ. Энэ хууридаа һуули 30—40 жэл соо ямаршэе барилга хээзэгүй шахуу байгаа гэгшэд болохо. Интернат-хургуулин багшанар, худалдаришадтэй дилгилжин Шулуутайн дасанай ламанарай гурнуудтэ (амар һайнаар барюулаһаан байгаа гэжээбди) байла юм. Шулуутайн дасан мунөө тус хургуулин мастерской, спортын зал болгодохой. Дасанай шулуун бартаанууд, үшөөшөө олон байһаанууд мунөө болгосоо хэрэгдэдэг элдэе.

Ушэн энэ хуибүүдэй Шулуутайн туһаламжин интернат-хургуулин үхибүүдэ энэди багшанар болон хүмүүжүүлэгшэд нэн түрүүн ажалтай оройдуудад хүлэгжэ гэжэ оролдодо юм. Энэшэе ойлгосотой, түбэн амалда дүйтэй, уран гартай хүн хаанаһаа хосомогүй бишуу. 9 класс дүүргээн үншэн үхибүүн ажал хуи зоологшо тээжээдээ бэшэ юу хэбээ даа. Тус хургуули дүүргэлдэ гол түлээ модошо дүүргэлдэ өшөө уруулагдаһаа, өшөө сор, мэл хэрүүлгэлдэ худалдэ шадаха байна. Тэдэндэ тусхай үнэмшээг үтээдэ. Тус хургуулида ажалтай 14 багшанар, инструкторууд худалдэ.

Хургуулин мастерской соо илгээмнэй олон хайрсагуудай (попки) наринар ябалаһаай байһы өбсөөрбоди.

Ажалай багша Владимир Дугарович Данзанов энэ хургуулида 25 жэл худалдэ байн. Энэ хүнэй ударидалга дорой хурагшад хилэмэнэй хайр-

сагууды хээе, хилэмэнэй заводуудта худалдаа. Энэ үгэр нэдондо 6 мянган түхэриг хургуулингаа жаслада оруулабди. Мунөө жэлдэ олзо оршоннай бури эхэ байха хээ,— гэжэ интернат-хургуулин хурагшалай таһагыг даагша Альбина Федорова Сеиретарова хөөрөбэ.

Директорээр худалдэ байһан табан жэлэй хугасаа соо коллективизнээ хүсөөр эхэ барилга хээд байнат. Энээн тухайгаа хөөржэ үгөө һаатнай, уншагшадтай һонин байха һэн,— гэжэ интернат хургуулин директор Балжиннига Самбуевичта хандаба.

Би директор болохотойгоо саагуу залуу каднууде уриха эсиглөг табигһан байн. Юуб гэгшэд, энэ худалдэ мэрэгэлдэхтэйгэй 75 процентны наһатай зон юм. Пенсия гараад худалдэ байһан хүнүүдэе олон. Хэды жэлэй үнэгэрээд, оройдошөө каднуудгүй болохо туйлдаа хүрөөд байгаабди. Худалдэе эрхэн мэрэгэлдэе байра байдалай турлуур дээрээ тогтодоггүй һэн. Тиймээдэ байрын гэрнууде олоһоо барилга гэжэ шийдэһэн байгаабди. Зүгөөр барилга хэчин туйла эхэ мүнхэн хэрэгтэй. Тиймээдэ гүрэнэй «гар» хараад байнгүй, өшөөдө мунга олохо гэжэн зорилго табигбади. Ингээр ажалтай «буслажэ» эхилэ һэн. Түүрүүдэр мастерскойнда соогоо энэ тэрэ юумэ хээд худалдажа зөвлөбди. Оройдошөө хайрсаанай ажлыг олоо хэрэгтэй элдэ, жэмэс уруулажа, өшөөдө хэрэгтэй һаа, өшөөдө үлэһыне худалдаһаан, үгшэ һаа хэрэгтэй юумээр адалдаһаан. Үхибүүдэй дулаанай сагта туршэ ажхануудта ошохо, энэ-тэрэ худалдаришадтээ, гадна томо-томо ажалнууд нигүүлсэхэ элдэжээ үлэбэгаар интернат хургуулида мунга, тэдэмжэ дамжуулаа. Жэшээлбэл, Загарайн шуубунай бройлерно фабрика (директорын С. И. Найчукова), 1989 ондо 50 мянган түхэриг дамжуулаһаан юм. Тийхэдэ В. И. Ламуинэй нэрэмжээд тэ бүлгөөнөө хүтээдэй жасин республикиска олдегени 40, Онохой ой модоной ажлыг 5 мянган түхэриг дамжуулаа.

Мун Шулуутайн ой модоной ажлыг хоёр квартиратай хоёр гэжэ арбитл хананууде минн үгөө һэн. Тийхэдэ манай хүршэ «Дружба» совхоз (директорын П. В. Пешин) сэргээшгүй эхэ туха хүржээдэ байдаг. Малай элдэ холмюг гэгшэд, талга, тарва, трактор, машинын тулхшэ, барилгын материалнуудаа эхилдэ, тухалжа байдаг гэжэ онсо тэмдэглээ хэрэгтэй. Манай урдаа өшөө түрэл газетнээ хуудалданууде манда тухалһан, тухалжа байдаг хүнүүдтэ, ажалын хүтэлбэрлэгшэдтэ баяр баясхалан хүргээ ушарай тухайбди.

Мунөө ушын хүшэр хүндэ сагай зүлгөөн соо зүрхэ элдэ хээжээдэ хушээржин халуун ууһыне алднгүй, ядуу тулуур, үншэн хэнэ зондо туха тургээ, бүүшэ шадалаараа тухалдэ, дэмжээд гэжэ оролдожо байдаг зондо доро дожиоор даа. Гэгшэтэй хамта элдхэл, болодоор орошоог ашадаһаа һаа, хүнүүдэ мээлээтэ, үгшэ һаа, аһын тэдэгдэ туха хүргөөшэ болоод халхаа һаатнай байдаг үндэр тушаалтадай дээрлалдаһаа хэрэмтэй байна. Эндэ нэгэ нимэ жэмээд дурдалтай. Интернат-хургуулин үхибүүд Хурбын туршалга-гүйлэдэринэй ажамдыг хүндэлжэ хээд, бага сага мунга олоһон юм. Тэрэн дээрэ мунга нэмээд, интернат-хургуулида автомашинга худалдажа абажа хээжээ һэн. Энэ асуудалаар РСФСР-эй арадай депутат генерал-полковник А. В. Ковтуновта хандаба.

Тэрэнэ зүбшөөлөө үгшэньшэ үгөө, тээд саашан энэ «хэрээдэ» хиналта дороо абажа, эсэстэн хүргөөгүй. Сэргээдэй худ үхибүүдэй интернатда тон үнэгтэй сэнгээр байдаггүй хуушан автомашингаа худалдажа энэ дороо эхээр гутажа, ажин үнэгтэй сэнгээр шэнэ машиннаа худалдажа капиталнаа захиабарилга хэргэй гэжэ сэргээдэйгэдэ дахина хандаа баатар болоһон һэн «ЛУАЗ» тухалдай автомашинга танда худалдажа, өшөөдө мээлээдэй машина өшөөдө хүүсөөр захиабарилга. Манда улуу эгэс хэрэгсэлүүд байхагүй гэжэ Забайкалин сэргэй округой гэгшэ-лэблээр Якимец хөрөөһанай байна. Имэрхүү туха элдэ-элээдэй хүнүүдэй үшөө ушардад байһандаа залгалмаа. Үншэн үхибүүдэй интернатда эхээр элдэ машина худалдажа амангаһаа ханана гэжээбди Нигүүлсэхэ элдэжээ урлаагар автомашинга бэлгээшэе һаа, гарсада орологүй байгаа даа. Шулуутайн туһаламжин интернат-хургуулин коллектив хүмүүжүүлэгшэдтэйгэй ажалтай хайрсагууде, хүнгэдээ талгар эхэ оролдожо, үүхэл гаргажа эрэмжээгээр худалдэ байһан тухай дээрэ хээжээбэ. Гэгшэше энэ хүшэр хүндэ үедэ гансааран ажалдаришад хэрэгтэй. Тиймээдэ республикын ажланууд, томо, бага предпрятинууд, кооператууд болон бэшэе эхи уруулагдаа өртэ боложиоороо нигүүлсэхэ элдэжээ урлаагар энэ интернат-хургуулида манай худалдаа алам! «Үгшэн хүнэй хоёр үгшээр» — гэжэ өшөө зон зүб лэ хээсээдэ байн. Элдэрээтэ гансал мунга өшөө хэрэгтэй бэшэ, харин элдэжээ дулаан үгэ, дэмжээдэ хэрэгтэй.

Б. БОДИЕВ, манай корр.

даһанда аргагүй эхэ баяртайбди.

Мунөө ушын хүшэр хүндэ сагай зүлгөөн соо зүрхэ элдэ хээжээдэ хушээржин халуун ууһыне алднгүй, ядуу тулуур, үншэн хэнэ зондо туха тургээ, бүүшэ шадалаараа тухалдэ, дэмжээд гэжэ оролдожо байдаг зондо доро дожиоор даа. Гэгшэтэй хамта элдхэл, болодоор орошоог ашадаһаа һаа, хүнүүдэ мээлээтэ, үгшэ һаа, аһын тэдэгдэ туха хүргөөшэ болоод халхаа һаатнай байдаг үндэр тушаалтадай дээрлалдаһаа хэрэмтэй байна. Эндэ нэгэ нимэ жэмээд дурдалтай. Интернат-хургуулин үхибүүд Хурбын туршалга-гүйлэдэринэй ажамдыг хүндэлжэ хээд, бага сага мунга олоһон юм. Тэрэн дээрэ мунга нэмээд, интернат-хургуулида автомашинга худалдажа абажа хээжээ һэн. Энэ асуудалаар РСФСР-эй арадай депутат генерал-полковник А. В. Ковтуновта хандаба.

Тэрэнэ зүбшөөлөө үгшэньшэ үгөө, тээд саашан энэ «хэрээдэ» хиналта дороо абажа, эсэстэн хүргөөгүй. Сэргээдэй худ үхибүүдэй интернатда тон үнэгтэй сэнгээр байдаггүй хуушан автомашингаа худалдажа энэ дороо эхээр гутажа, ажин үнэгтэй сэнгээр шэнэ машиннаа худалдажа капиталнаа захиабарилга хэргэй гэжэ сэргээдэйгэдэ дахина хандаа баатар болоһон һэн «ЛУАЗ» тухалдай автомашинга танда худалдажа, өшөөдө мээлээдэй машина өшөөдө хүүсөөр захиабарилга. Манда улуу эгэс хэрэгсэлүүд байхагүй гэжэ Забайкалин сэргэй округой гэгшэ-лэблээр Якимец хөрөөһанай байна. Имэрхүү туха элдэ-элээдэй хүнүүдэй үшөө ушардад байһандаа залгалмаа. Үншэн үхибүүдэй интернатда эхээр элдэ машина худалдажа амангаһаа ханана гэжээбди Нигүүлсэхэ элдэжээ урлаагар автомашинга бэлгээшэе һаа, гарсада орологүй байгаа даа. Шулуутайн туһаламжин интернат-хургуулин коллектив хүмүүжүүлэгшэдтэйгэй ажалтай хайрсагууде, хүнгэдээ талгар эхэ оролдожо, үүхэл гаргажа эрэмжээгээр худалдэ байһан тухай дээрэ хээжээбэ. Гэгшэше энэ хүшэр хүндэ үедэ гансааран ажалдаришад хэрэгтэй. Тиймээдэ республикын ажланууд, томо, бага предпрятинууд, кооператууд болон бэшэе эхи уруулагдаа өртэ боложиоороо нигүүлсэхэ элдэжээ урлаагар энэ интернат-хургуулида манай худалдаа алам! «Үгшэн хүнэй хоёр үгшээр» — гэжэ өшөө зон зүб лэ хээсээдэ байн. Элдэрээтэ гансал мунга өшөө хэрэгтэй бэшэ, харин элдэжээ дулаан үгэ, дэмжээдэ хэрэгтэй.

Б. БОДИЕВ, манай корр.

Мунөө ушын хүшэр хүндэ сагай зүлгөөн соо зүрхэ элдэ хээжээдэ хушээржин халуун ууһыне алднгүй, ядуу тулуур, үншэн хэнэ зондо туха тургээ, бүүшэ шадалаараа тухалдэ, дэмжээд гэжэ оролдожо байдаг зондо доро дожиоор даа. Гэгшэтэй хамта элдхэл, болодоор орошоог ашадаһаа һаа, хүнүүдэ мээлээтэ, үгшэ һаа, аһын тэдэгдэ туха хүргөөшэ болоод халхаа һаатнай байдаг үндэр тушаалтадай дээрлалдаһаа хэрэмтэй байна. Эндэ нэгэ нимэ жэмээд дурдалтай. Интернат-хургуулин үхибүүд Хурбын туршалга-гүйлэдэринэй ажамдыг хүндэлжэ хээд, бага сага мунга олоһон юм. Тэрэн дээрэ мунга нэмээд, интернат-хургуулида автомашинга худалдажа абажа хээжээ һэн. Энэ асуудалаар РСФСР-эй арадай депутат генерал-полковник А. В. Ковтуновта хандаба.

Тэрэнэ зүбшөөлөө үгшэньшэ үгөө, тээд саашан энэ «хэрээдэ» хиналта дороо абажа, эсэстэн хүргөөгүй. Сэргээдэй худ үхибүүдэй интернатда тон үнэгтэй сэнгээр байдаггүй хуушан автомашингаа худалдажа энэ дороо эхээр гутажа, ажин үнэгтэй сэнгээр шэнэ машиннаа худалдажа капиталнаа захиабарилга хэргэй гэжэ сэргээдэйгэдэ дахина хандаа баатар болоһон һэн «ЛУАЗ» тухалдай автомашинга танда худалдажа, өшөөдө мээлээдэй машина өшөөдө хүүсөөр захиабарилга. Манда улуу эгэс хэрэгсэлүүд байхагүй гэжэ Забайкалин сэргэй округой гэгшэ-лэблээр Якимец хөрөөһанай байна. Имэрхүү туха элдэ-элээдэй хүнүүдэй үшөө ушардад байһандаа залгалмаа. Үншэн үхибүүдэй интернатда эхээр элдэ машина худалдажа амангаһаа ханана гэжээбди Нигүүлсэхэ элдэжээ урлаагар автомашинга бэлгээшэе һаа, гарсада орологүй байгаа даа. Шулуутайн туһаламжин интернат-хургуулин коллектив хүмүүжүүлэгшэдтэйгэй ажалтай хайрсагууде, хүнгэдээ талгар эхэ оролдожо, үүхэл гаргажа эрэмжээгээр худалдэ байһан тухай дээрэ хээжээбэ. Гэгшэше энэ хүшэр хүндэ үедэ гансааран ажалдаришад хэрэгтэй. Тиймээдэ республикын ажланууд, томо, бага предпрятинууд, кооператууд болон бэшэе эхи уруулагдаа өртэ боложиоороо нигүүлсэхэ элдэжээ урлаагар энэ интернат-хургуулида манай худалдаа алам! «Үгшэн хүнэй хоёр үгшээр» — гэжэ өшөө зон зүб лэ хээсээдэ байн. Элдэрээтэ гансал мунга өшөө хэрэгтэй бэшэ, харин элдэжээ дулаан үгэ, дэмжээдэ хэрэгтэй.

Б. БОДИЕВ, манай корр.

Бурядадай радио агаарай долгино

ЯНВАРИН 13-һаа 19 ХҮРЭТЭР

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13
5.35—«Түрэл газар дайдам» радиопрограмма. Мухар-Шабэрэй районий Бар тосхондо В. Денисовэй бэлдээн дамжуула. 6.00—6.10—Долсон хомой радио-дамжуулануудай шэнжээл. 6.12—Үгшөөнэй концерт. 6.25—Соносколнууд, мэдээлнүүд. 6.35—7.00—Улаан-Удын мянханы комбинатда үсөө сэнгүүдэе тогтоһоо абадалыг яажэ утанба. Экономикын талаар редакцин дамжуула. 19.20—Республикын хонинууд (орон ба буряад хэлэнүүд дээр). 19.45—19.58—«Гуламта». Загаминай районий Михайловка тосхойн оюун ухаанай хүгжэмтэй асуудалууд тухай дамжуулаа С. Ч. Найданов хабаадаа (Бурядаар).

ВТОРНИК, 14
5.35—6.00—Республикын хонинууд (орон ба буряад хэлэнүүд дээр). 6.12—Үгшөөнэй концерт. 6.25—Соносколнууд, мэдээлнүүд. 6.35—7.0